

SŁUŻBY SPECJALNE

WPROWADZENIE

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE

- **W ZNACZENIU SPOŁECZNYM** BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE STANOWI DLA JEDNOSTEK, SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH I PAŃSTWA PIERWOTNĄ, EGZYSTENCJALNĄ, NACZELNĄ POTRZEBĘ I WARTOŚĆ, A ZARAZEM PRIORYTETOWY CEL DZIAŁANIA WE WSZYSTKICH DZIEDZINACH I NA KAŻDYM POZIOMIE ORGANIZACJI PAŃSTWOWEJ I SAMORZĄDOWEJ.
- **W ZNACZENIU FUNKCJONALNYM**, BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE JEST NACZELNĄ MISJĄ NARODOWĄ CAŁEGO SPOŁECZEŃSTWA I JEGO ORGANIZACJI PAŃSTWOWEJ, POLEGAJĄCĄ NA CIĄGŁEJ REALIZACJI DWÓCH GŁÓWNYCH CELÓW, TAKICH JAK: OCHRONA I OBRONA WARTOŚCI I INTERESÓW NARODOWYCH PRZED ISTNIEJĄCYMI ORAZ POTENCJALNYMI ZAGROŻENIAMI, ZAPEWNIAJĄCE WARUNKI DLA REALIZACJI CELU DRUGIEGO – TWORZENIA WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH WARUNKÓW DLA SWOBODNEGO ROZWOJU I SPROSTANIA WYZWANIAM, JAKIE NIESIE DLA NARODU ZMIENNOŚĆ, CYWILIZACJA, INTEGRACJA I GLOBALIZACJA ORAZ NIEPRZEWIDYWALNOŚĆ.

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE – PROCES LUB STAN ZAPEWNIAJĄCY FUNKCJONOWANIE PAŃSTWA W PODSTAWOWYCH DZIEDZINACH, UMOŻLIWIAJĄCY PRZETRWANIE, ROZWÓJ I SWOBODĘ REALIZACJI INTERESÓW NARODOWYCH W KONKRETNYM ŚRODOWISKU (WARUNKACH) BEZPIECZEŃSTWA, POPRZEC PODEJMOWANIE WYZWAŃ, WYKORZYSTYWANIE SZANS, REDUKOWANIE RYZYK ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE WSZELKIEGO RODZAJU ZAGROŻENIOM DLA JEGO INTERESÓW

BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

- JEST UTRZYMANIE ZDOLNOŚCI DO REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO ORAZ BEZPIECZEŃSTWA POWSZECHNEGO, ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ PORZĄDKU PRAWNEGO, ŻYCIA I ZDROWIA OBYWATELI ORAZ MAJĄTKU NARODOWEGO PRZED BEZPRAWNYMI DZIAŁANAMI ORAZ SKUTKAMI KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH, KATASTROF NATURALNYCH I AWARII TECHNICZNYCH
- BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE PAŃSTWA TO STAN UZYSKANY W EFEKCIE SPEŁNIANIA PRZEZ PAŃSTWO FUNKCJI WEWNĘTRZNEJ REALIZOWANEJ W RAMACH STRATEGICZNEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO, PRZEJAWIAJĄCY SIĘ OCHRONĄ: W UJĘCIU WĄSKIM – PORZĄDKU KONSTYTUCYJNEGO, BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA POWSZECHNEGO; W UJĘCIU SZEROKIM – PORZĄDKU KONSTYTUCYJNEGO, ŻYCIA I ZDROWIA OBYWATELI, MAJĄTKU NARODOWEGO PRZED BEZPRAWNYMI DZIAŁANAMI, A TAKŻE SKUTKAMI KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH I KATASTROF TECHNICZNYCH

SŁUŻBY SPECJALNE – PRÓBA DEFINICJI

W DOKTRYNIE SPOTYKA SIĘ SZEREG DEFINICJI POJĘCIA „SŁUŻB SPECJALNYCH”.

PO POJĘCIEM TYM ROZUMIE SIĘ PRZEWAŻNIE INSTYTUCJE, A NAWET FORMACJE O ŚCIŚLE OKREŚLONYM PROFILU DZIAŁANIA, WYNIKAJĄCYM Z ISTOTY DANEJ FORMACJI ORAZ POWIERZONYCH ZADAŃ I PODPORZĄDKOWANEJ TEMU STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ.

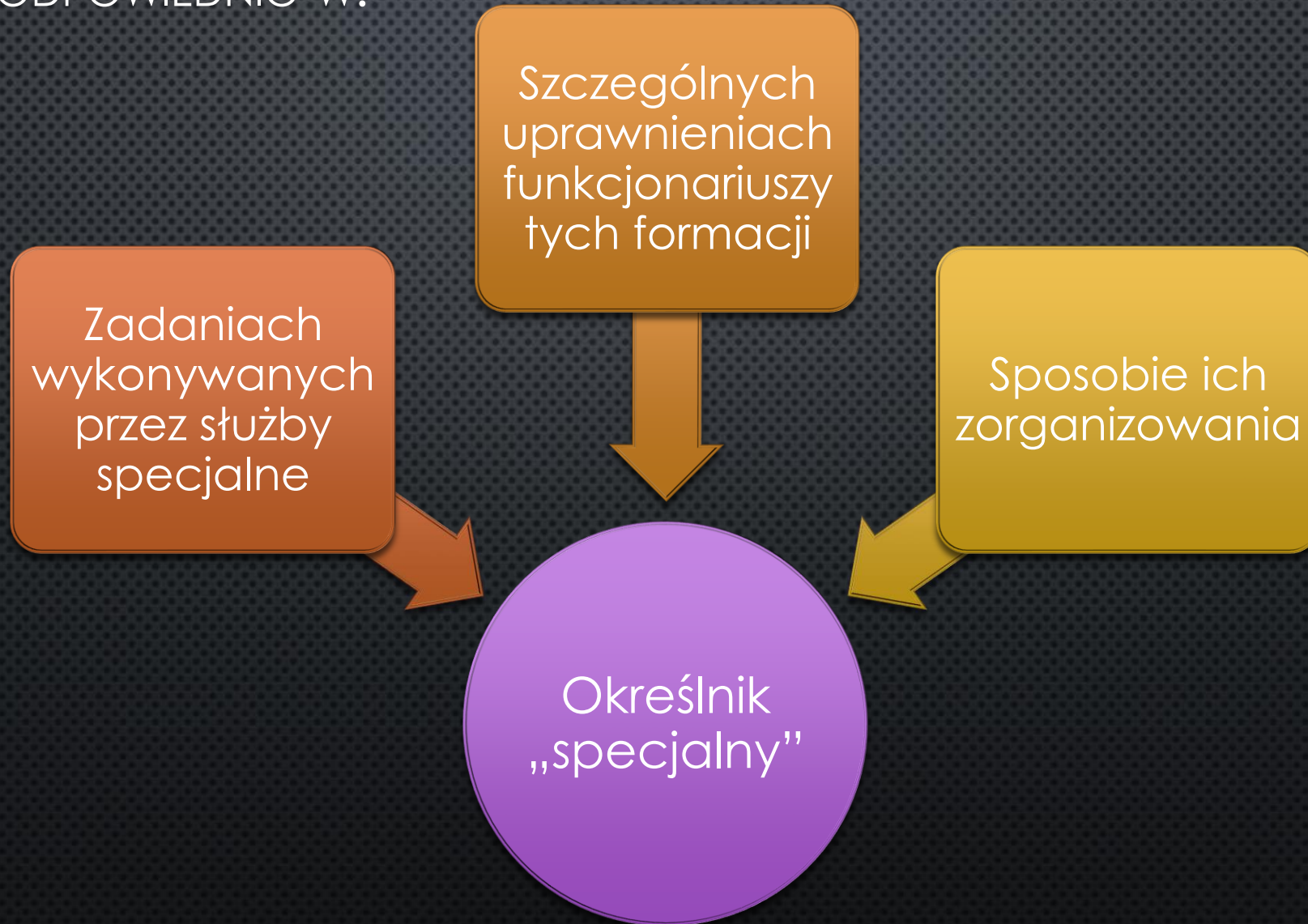
W SŁOWNIKU TERMINÓW Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO POPRZEZ SŁUŻBY SPECJALNE ROZUMIE SIĘ CYWILNE I WOJSKOWE SŁUŻBY ORGANIZUJĄCE I PROWADZĄCE DZIAŁANIA WYWIADOWCZE I KONTRWYWIADOWCZE.

ISTOTNE ZATEM JEST OKREŚLENIE RODZAJU „SŁUŻB”, KTÓRE MOGĄ WCHODZIĆ W ZAKRES POJĘCIA SŁUŻBY SPECJALNE

- W LITERATURZE WSKAZUJE SIĘ, ŻE TERMIN SŁUŻBY SPECJALNYCH NALEŻY ODNOSIĆ DO TYCH SŁUŻBY, KTÓRE WYKONUJĄ ZADANIA WYWIADOWCZE I KONTRWYWIADOWCZE.
- POJĘCIE TO MOŻNA RÓWNIEŻ ODNOSIĆ SZERZEJ TJ. POPRZEZ OKREŚLONE PRAWNIE UPRAWNIENIA DO PODEJMOWANIA DZIAŁAŃ OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZYCH
- W SŁOWNIKACH JĘZYKA POLSKIEGO POJĘCIE TO DEFINIOWANE JEST JAKO INSTYTUCJE POWOŁANE DO CZUWANIA NAD BEZPIECZEŃSTWEM PAŃSTWA I OCHRONY PORZĄDKU PUBLICZNEGO.

- SŁOWNIKOWE UTOŻSAMIANIE POJĘCIA „SŁUŻBY SPECJALNE” Z WYWIADEM NALEŻY DO RZADKOŚCI W INNYCH PAŃSTWACH UNII EUROPEJSKIEJ I USA.
- ZALETĄ OKREŚLEŃ „SŁUŻBY WYWIADOWCZE/KONTRWYWIADOWCZE” JEST TO, ŻE ODWOŁUJĄ SIĘ DO PODSTAWOWYCH ZADAŃ, JAKIE WYKONUJĄ TEGO TYPU FORMACJE, PRZEZ CO ZNACZENIE TYCH POJĘĆ STAJE W DUŻYM STOPNIU INTUICYJNE.
-
- ANGIELSKIE OKREŚLENIE „*SPECIAL SERVICES*”- W DOSŁOWNYM TŁUMACZENIU NAJBLIŻSZE POJĘCIU SŁUŻB SPECJALNYCH- ZASADNICZO NIE ODNOSI SIĘ DO STRUKTUR ZAJMUJĄCYCH SIĘ DZIAŁALNOŚCIĄ WYWIADOWCZĄ LUB KONTRWYWIADOWCZĄ. NAJCZĘŚCIEJ OZNACZA JEDNOSTKĘ DZIAŁAJĄCĄ W RAMACH WOJSKA LUB JEDNOSTKĘ PARAMILITARNĄ, POWOŁANĄ DO PROWADZENIA NIEKONWENCJONALNYCH ZADAŃ MILITARNYCH OKREŚLANYCH JAKO DZIAŁANIA SPECJALNE.

ZNACZENIE OKREŚLNIKA „SPECJALNY” W ODNIESIENIU DO SŁUŻB SPECJALNYCH W POLSCE.
ZASADNICZO MOŻNA WYRÓŻNIĆ TRZY PODEJŚCIA, UPATRUJĄCE CECHY CHARAKTERYSTYCZNE
TEGO POJĘCIA ODPOWIEDNIO W:

Zadania służb specjalnych

Prowadzenie działań wywiadowczych i kontrwywiadowczych

Zadania z zakresu ochrony zewnętrznego i wewnętrznego bezpieczeństwa państwa

Uprawnienia funkcjonariuszy

Działalność operacyjno-rozpoznawcza o charakterze niejawnym

Działania wpływające na bezpieczeństwo i ochronę praw i wolności jednostki

Sposób zorganizowania służb

Poziom utajnienia działalności

Wypracowany obraz wyjątkowości, utajnienia w społeczeństwie

- POPRZEZ **WYWIAD** DEFINIUJE SIĘ PAŃSTWOWE, SPECJALNE UTWORZONE OGRANY, KTÓRE UKIERUNKOWANE SĄ NA POZYSKIWANIE NIEDOSTĘPNYCH INFORMACJI WOJSKOWYCH, POLITYCZNYCH, GOSPODARCZYCH PAŃSTWA.
- **KONTRWYWIAD** TO WSZELKIE DZIAŁANIA INSTYTUCJI, KTÓRYCH CELEM JEST UDAREMNNIENIE DZIAŁAŃ WROGICH SŁUŻBY WYWIADOWCZYCH W „PENETROWANIU LUB DEKONSPIROWANIU WŁASNEJ SŁUŻBY WYWIADOWCZEJ I JEJ OPERACJI”.
- ZGODNIE ZE SŁOWNIKIEM TERMINÓW I DEFINICJI NATO KONTRWYWIAD TO „PRZEDSIĘWZIĘCIA ZWIĄZANE Z IDENTYFIKACJĄ I PRZECIWDZIAŁANIEM ZAGROŻENIU BEZPIECZEŃSTWA ZE STRONY WROGICH AGENCJI I ORGANIZACJI WYWIADOWCZYCH LUB OSÓB ZAANGAŻOWANYCH W SZPIEGOSTWO, SABOTAŻ, DYWERSJĘ LUB TERRORYZM”.

NAJWAŻNIEJSZYM ASPEKTEM Z PUNKTU WIDZENIA EFEKTYWNOŚCI WYKONYWANYCH CZYNNOŚCI SŁUŻB SPECJALNYCH SĄ WSZELKIE ZEBRANE **INFORMACJE**, PONIEWAŻ MAJĄ ONE ZASADNICZY WPŁYW NA OŚRODKI DECYZYJNE W PAŃSTWIE

W ZAKRESIE POJĘCIOWYM TERMINU „WYWIAD” MOŻNA WSKAZAĆ TRZY ROZUMIENIA. JAKO:

1. INFORMACJA WYWIADOWCZA- PRODUKT POWSTAJĄCY W WYNIKU PRZETWARZANIA INFORMACJI DOTYCZĄCYCH OBSZARU LUB DZIEDZINY ZAINTERESOWANIA
2. WYWIAD (WYWIADOWCZY NP. PROCES)- DZIAŁALNOŚĆ, W WYNIKU KTÓREJ UZYSKUJE SIĘ INFORMACJE
3. ORGANIZACJE, INSTYTUCJE ZAJMUJĄCE SIĘ OKREŚLONYM RODZAJEM AKTYWNOŚCI, STOSUJĄCE KONKRETNE METODY I TECHNIKI; ELEMENTY INSTYTUCJONALNE POWIĄZANE ZE SOBĄ, TWORZĄCE SYSTEM ZAPEWNIAJĄCY REALIZOWANIE ZAŁOŻONYCH CELÓW

INFORMACJA WYWIADOWCZA ROZUMIANA JAKO TAKA, KTÓRA MA ZNACZENIE DLA FORMUŁOWANIA CELÓW POLITYCZNYCH ORAZ IMPLEMENTACJI POLITYKI DOTYCZĄCEJ REALIZACJI INTERESÓW NARODOWYCH W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA ORAZ POSTĘPOWANIA WOBEC ZAGROŻEŃ, KTÓRYCH ŹRÓDŁEM JEST OBECNY BĄDŹ POTENCJALNY PRZECIWNİK LUB PODMIOT KONKURENCYJNY Z PUNKTU WIDZENIA NASZYCH CELÓW

TYPOLOGIA WYWIADU

(KRYTERIUM WYKORZYSTANIA, PRZEZNACZENIA ORAZ FUNKCJI WYWIADU)

- **WYWIAD ZAGRANICZNY LUB ZEWNĘTRZNY**- KONCENTRUJE SIĘ NA SYTUACJI W INNYCH KRAJACH ORAZ ZAGROŻENIACH ZEWNĘTRZNYCH. WYWIAD WSPIERA PODEJMOWANIE DECYZJI POLITYCZNYCH ORAZ DOKONUJE OCEN WYWIADOWCZYCH DOT. BEZPIECZEŃSTWA, OBRONNOŚCI, GOSPODARKI ORAZ POLITYKI ZAGRANICZNEJ. OCENY WYWIADOWCZE MAJĄ CHARAKTER WIELOŹRÓDŁOWY, CZĘSTO POWSTAJĄ W REZULTACIE WSPÓŁPRACY Z INNYMI NARODOWYMI INSTYTUCJAMI WYWIADU
- **WYWIAD WOJSKOWY**- ZAJMUJE SIĘ ZBIERANIEM, ANALIZĄ I OCENĄ INFORMACJI DOTYCZĄCYCH POTENCJAŁU, MOŻLIWOŚCI SIŁ ZBROJNYCH POTENCJALNEGO PRZECIWNIKA Z KTÓRYM MOŻE NASTĄPIĆ KONFRONTACJA. W ZAKRESIE ZAINTERESOWANIA WCHODZĄ SIŁY ZBROJNE PAŃSTW LUB UGRUPOWAŃ ZBROJNYCH W REJONIE PRZYSZŁYCH DZIAŁAŃ TYPU OPERACJA POKOJOWA, HUMANITARNA, STABILIZACYJNA ITD.

- **WYWIAD WEWNĘTRZNY/KONTRWYWIAD**- KONCENTRUJE SWOJE ZAINTERESOWANIA NA ZAGROŻENIACH DLA STRUKTUR PAŃSTWA, WYKONYWANYCH PRZEZ NIE FUNKCJACH. MONITORUJE I ZAPOBIEGA ICH ROZPOZNAWANIU PRZEZ INSTYTUCJE WYWIADOWCZE INNEGO PAŃSTWA, ZWALCZA SZPIEGOSTWO ORAZ RUCHY I ORGANIZACJE O CHARAKTERZE EKSTREMISTYCZNYM, MOGĄCE ZAGROZIĆ PORZĄDKOWI KONSTYTUCYJNEMU
- **WYWIAD KRYMINALNY**- ROZPOZNAJE I ZWALCZA CIĘŻSZE KATEGORIE PRZESTĘPSTW ORAZ PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANĄ. ODMIENNOŚĆ TEGO TYPU WYWIADU JEST TO , ŻE REZULTATEM JEGO DZIAŁAŃ JEST WSZCZĘCIE ŚLEDZTWA I PRZETWORZENIE INFORMACJI NA MATERIAŁ DOWODOWY PRZED SĄDEM ORAZ SKAZANIE SPRAWCY

TYPOLOGIA WYWIADU

(KLASYFIKACJA WEDŁUG METOD JEGO DZIAŁANIA)

- **WYWIAD CZARNY**- DZIAŁANIA WYWIADOWCZE ROZUMIANE JAKO TE, DO KTÓRYCH NIE PRZYNAJE SIĘ ŻADEN RZĄD, A W PRZYPADKU ICH UJAWNIEŃ, WYBIERA SIĘ SWOJEGO W NICH UDZIAŁU. OBEJMUJĄ ONE M.IN. WERBOWANIE I PROWADZENIE AGENTÓW WPŁYWU, TAJNE OPERACJE FINANSOWE, WYKORZYSTYWANE MEDIÓW, CZARNĄ PROPAGANDĘ, FAŁSZERSTWA, WSPIERANIE RUCHU OPORU, SABOTAŻ.
- **WYWIAD BIAŁY**- NAJCZĘŚCIEJ DZIAŁALNOŚĆ WYWIADOWCZA NA PODSTAWIE ŹRÓDEŁ POWSZECHNIE DOSTĘPNYCH I OTWARTYCH NP. ANALIZA PRZEKAZU MEDIALNEGO, PUBLICYSTYKI
- **WYWIAD SZARY**- KTÓREGO DZIAŁANIA LOKUJĄ SIĘ POMIĘDZY BIAŁYM A CZARNYM. ZALICZA SIĘ DO NICH NAJCZĘŚCIEJ PROWADZENIE WYWIADU ZA POMOCĄ ŚRODKÓW TECHNICZNYCH, Z KTÓREGO ISTNIENIEM I ICH PRZEZNACZENIEM WSZYSCY SIĘ LICZĄ (SĄ LEGALNE) NATOMIAST ICH WYKORZYSTANIE DO SZPIEGOWANIA MOŻE BUDZIĆ MORALNE WĄTPLIWOŚCI.

WYWIAD STRATEGICZNY

- JEST WYWIADEM WEDŁUG KRYTERIUM OBSZARU ZAINTERESOWAŃ
- GŁÓWNYM OBSZAREM DZIAŁANIA JEST OBSZAR POZA GRANIAMI WŁASNEGO PAŃSTWA
- JEST TO PROCES ZBIERANIA I ZAPEWNIANIA INFORMACJI NIEZBĘDNYCH INSTYTUCJOM PAŃSTWOWYM DO REALIZOWANIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ ORAZ ZADAŃ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO W CZASIE POKOJU I WOJNY
- W CZASIE WOJNY/KONFLIKTU ROLA WYWIADU STRATEGICZNEGO POLEGA NA WSPARCIU DZIAŁAŃ BOJOWYCH NA KAŻDYM SZCZEBLU
- W CZASIE POKOJU OBSZAR ZAINTERESOWAŃ TEGO WYWIADU JEST ZNACZNIE SZERSZY, ZBIERA PRAKTYCZNIE WSZYSTKIE INFORMACJE, OBEJMUJĄC RÓŻNE DZIEDZINY RZECZYWISTOŚCI- POLITYCZNA, EKONOMICZNA, SPOŁECZNA ITD.

Elementy składowe wywiadu strategicznego

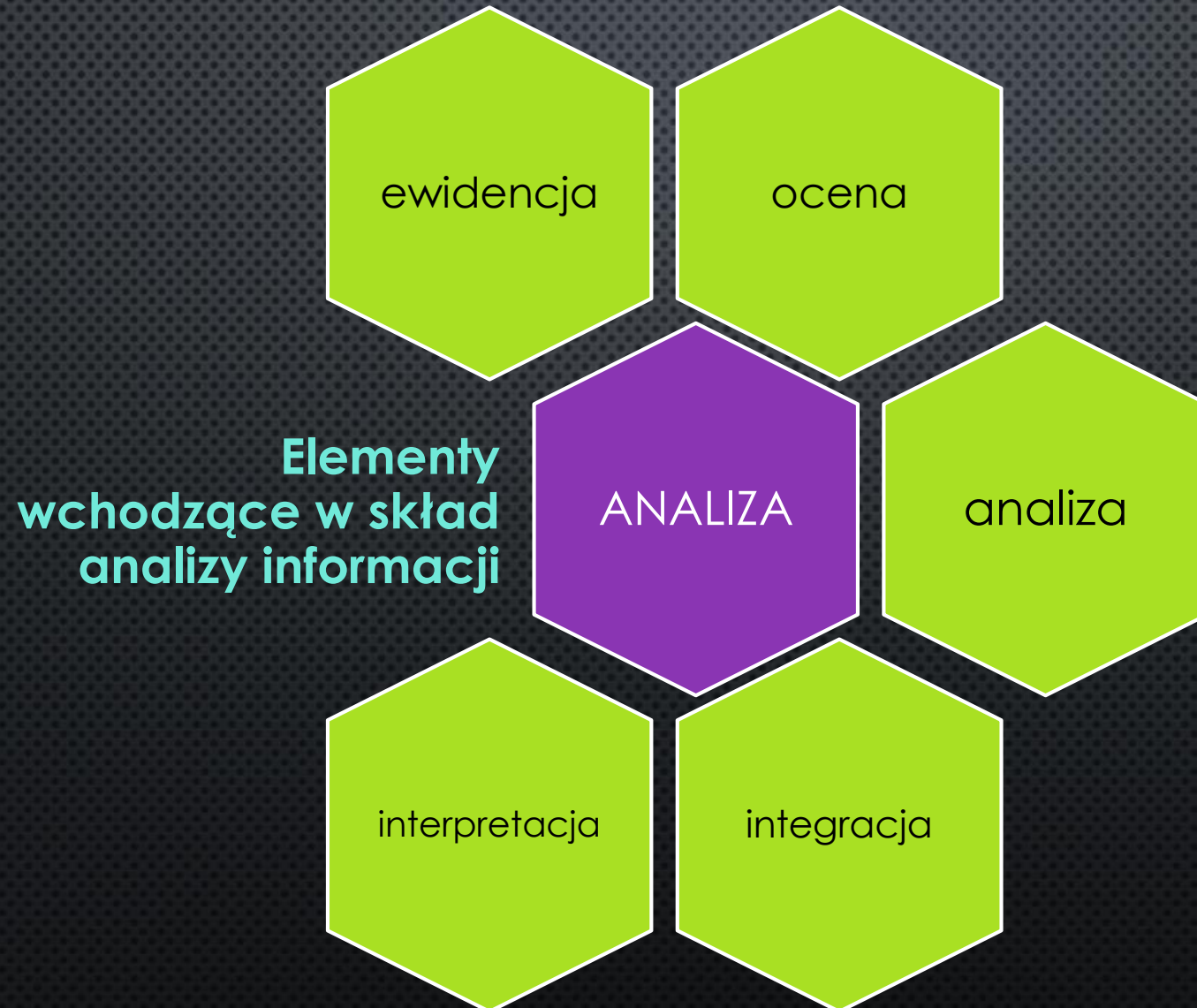

FUNKCJE WYWIADU

- WSPÓLNOTY WYWIADOWCZE PEŁNIĄ DWIE PODSTAWOWE, A ZARAZEM ROZLEGŁE POD WZGLĘDEM ZAINTERESOWAŃ I METOD DZIAŁANIA FUNKCJE: ZBIERANIE I ANALIZOWANIE INFORMACJI
- WYKORZYSTUJĄC RÓŻNE ŚRODKI I METODY, INSTYTUCJE WYWIADU ZBIERAJĄ INFORMACJE O LUDZIACH, MIEJSCACH, ZDARZENIACH ORAZ PRZEDSIĘWZIĘCIACH W INNYCH PAŃSTWACH ORAZ PODMIOTACH NIEPAŃSTWOWYCH.
- ZBIERANIEM INFORMACJI ZAJMUJĄ SIĘ PIONY FUNKCJONALNE WYWIADU, ZWANE OPERACYJNYMI LUB APARATEM ZDOBYWAJĄCYM, WYKORZYSTUJĄC RÓŻNE ŹRÓDŁA- OSOBOWE, ELEKTRONICZNE, OBRAZOWE

- ❖ **ŹRÓDŁA OSOBOWE (HUMINT)** – DOTYCZĄ INFORMACJI ZDOBYTYCH PRZEZ LUDZI – SZPIEGÓW, AGENTÓW, UCIEKINIERÓW, TURYSTÓW, INFORMATORÓW NIEŚWIADOMYCH, DYPLOMATÓW, BIZNESMENÓW, DZIENNIKARZY. TEN RODZAJ ŹRÓDEŁ MOŻNA PODZIELIĆ NA JAWNE I NIEJAWNE.
- ❖ **ELEKTROMAGNETYCZNE ŹRÓDŁA INFORMACJI (SIGINT)** – DOTYCZĄ DANYCH UZYSKANYCH Z PRZECHWYCONYCH SYGNAŁÓW RADIOWYCH, RADAROWYCH, KOMPUTERÓW, EMISJI LASEROWYCH, ŚWIETLNYCH, ŚWIATŁOWODOWYCH.
- ❖ **WYWIAD OBRAZOWY (IMINT)** – DOSTARCZAJĄCY DANYCH ZEBRANYCH PRZEZ PLATFORMY UMIESZCZONE W PRZESTRZENI MORSKIEJ, POWIETRZNEJ, LĄDOWEJ I KOSMICZNEJ.

ANALIZA TO ETAP W PROCESIE PRACY WYWIADOWCZEJ, W KTÓRYM ZBIERANE INFORMACJE SĄ PRZETWARZANE W CELU WYODRĘBNIENIA ISTOTNYCH SZCZEGÓŁÓW. INFORMACJE SĄ PORÓWNYWANE I ŁĄCZONE Z INNYMI FAKTAMI, PAMIĘCIĄ I OCENĄ WŁASNĄ.

TAJNE DZIAŁANIA POZAINFORMACYJNE WYWIADU TO PRZEDSIĘWZIĘCIA WYKORZYSTYWANE DO WPŁYWANIA NA TWORZENIE POLITYCZNYCH, WOJSKOWYCH I EKONOMICZNYCH WARUNKÓW I SYTUACJI ZA GRANICĄ , BEZ PRZYZNAWANIA SIĘ PUBLICZNIE DO TAKIEJ ROLI.

DO METOD WPŁYWANIA NA INNE KRAJE NALEŻĄ:

- KAMPANIA PROPAGANDOWA
- WSPARCIE POLITYCZNE I WOJSKOWE OKREŚLONYCH UGRUPOWAŃ
- TECHNICZNE I MATERIALNE WSPARCIE RZĄDU
- AKCJE Z UŻYCIEM PRZEMOCY

TAJNE DZIAŁANIA STOSUJE SIĘ WTEDY, KIEDY ŚRODKI MILITARNE NIE MOGĄ BYĆ Z RÓŻNYCH WZGLĘDÓW WYKORZYSTANE, BO SĄ NIEOPŁACALNE, A DZIAŁANIA DYPLOMATYCZNE NIE SĄ WYSTARCZAJĄCO SKUTECZNE.

ZADANIA SŁUŻB WYWIADOWCZYCH

1. WSPARCIE POLITYKI ZAGRANICZNEJ I POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA

REALIZOWANE JEST POPRZEZ DOSTARCZANIE PAŃSTWU INFORMACJI O SYTUACJI W INNYCH KRAJACH, PRZY CZYM DOSTARCZONE INFORMACJE ODNOSZĄ SIĘ DO SYTUACJI POTENCJALNIE NIEBEZPIECZNYCH, ZAGRAŻAJĄCYCH RÓŻNYM INTERESOM DANEGO KRAJU. DOSTARCZONE MATERIAŁY POZWALAJĄ NA ZASTOSOWANIE ODPOWIEDNICH INSTRUMENTÓW POLITYCZNYCH, EKONOMICZNYCH, NEGOCJACYJNYCH W CELU UNIKNIĘCIA KONFLIKTU.

2. MONITOROWANIE TRAKTATÓW I POROZUMIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH

WYWIAD MONITORUJE PRZESTRZEGANIE IMPLEMENTACJI TRAKTATÓW I POROZUMIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH, W TYM EGZEKWOWANIE SANKCJI NAŁOŻONYCH NA PAŃSTWA, KTÓRE SIĘ Z TYCH POROZUMIEŃ NIE WYWIĄZUJĄ. DZIAŁANIA WYWIADU W TYM ZAKRESIE POLEGAJĄ NA MONITOROWANIU AKTYWNOŚCI ZAGRANICZNYCH PODMIOTÓW HANDLUJĄCYCH MATERIAŁAMI I PRODUKTAMI, KTÓRE SĄ PRAWNIE ZABRONIONE LUB OBJĘTE OGRANICZENIAMI.

3. WSPARCIE PLANOWANIA OBRONNEGO I OPERACYJNEGO SIŁ ZBROJNYCH

INFORMACJE WYWIADOWCZE WSPIERAJĄCE PLANOWANIE OBRONNE DOTYCZĄ ZDOLNOŚCI SIŁ ZBROJNYCH POTENCJALNEGO PRZECIWNIKA, ICH WIELKOŚCI, STRUKTURY, DOKTRYN, REGULAMINÓW, UZBROJENIA, KIEROWANIA, PROGRAMÓW BADAWCZO-ROZWOJOWYCH.

4. WYKRYWANIE I PRZECIWDZIAŁANIE DZIAŁANIOM ZA GRANICĄ ZAGRAŻAJĄCYM BEZPIECZEŃSTWU PAŃSTWA I SOJUSZY

PRZECIWDZIAŁANIE RÓŻNEGO TYPU ZAGROŻEŃ: PROLIFERACJA BRONI MASOWEGO RAŻENIA, OCHRONA I SPONSOROWANIE TERRORYSTÓW, PRYZWOLENIA NA MORDERSTWA PRZECIWNIKÓW POLITYCZNYCH. AGENCJE WYWIADOWCZE IDENTYFIKUJĄ ZAGROŻENIA, KTÓRYCH CELEM MOŻE STAĆ SIĘ TERYTORIUM, OBYWATELE ORAZ OBIEKTY WŁASNEGO PAŃSTWA, PAŃSTWA ZAPRZYJAŻNIONEGO LUB INNEGO.

5. INFORMACYJNE WSPARCIE GOSPODARKI (WYWIAD EKONOMICZNY)

DZIAŁANIA WYWIADOWCZE SKUPIAJĄ SIĘ WOKÓŁ ASPEKTÓW EKONOMICZNYCH, KTÓRE MAJĄ WPŁYW NA INTERES PAŃSTWA- ŹRÓDŁA ENERGII, SUROWCE STRATEGICZNE, POTENCJAŁ EKONOMICZNY PAŃSTWA, ŚWIATOWE TENDENCJE W GOSPODARCE. ROLA WYWIADU MOŻE RÓWNIEŻ POLEGAĆ NA ROZPOZNANIU SZANS I SKUTECZNOŚCI WŁASNYCH INICJATYW GOSPODARCZYCH

6. WALKA INFORMACYJNA

POJĘCIE WALKI INFORMACYJNEJ ODNOSI SIĘ DO DZIAŁAŃ RZĄDÓW, GRUP LUB OSÓB, KTÓRE ZMIERZAJĄ DO UZYSKANIA DOSTĘPU DO ELEKTRONICZNYCH ZASOBÓW SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH W INNYCH PAŃSTWACH, W CELU ZDOBYCIA ZAWARTYCH W NICH DANYCH, MANIPULOWANIA NIMI, FAŁSZOWANIA ICH.

DZIAŁANIA WYWIADOWCZE SKUPIAJĄ SIĘ NA WYKRYWANIU, PRZECIWDZIAŁANIU I ZWALCZANIU M.IN. SZPIEGOSTWA CYBERNETYCZNEGO, HAKERSTWA, ATAKU CYBERNETYCZNEGO.

ZAGROŻENIA WYWIADOWCZE PAŃSTWA

ZAGROŻENIA WYWIADOWCZE DLA PAŃSTWA- TO STAN ZANIEPOKOJENIA SPOWODOWANY PRAWDOPODOBIENSTWEM WYSTĄPIENIA TAKIEGO SPLOTU ZDARZEŃ, KTÓRY MÓGŁBY OGRANICZYĆ FUNKCJE PAŃSTWA W JEGO WEWNĘTRZNYM I ZEWNĘTRZNYM WYMIARZE W WYNIKU DZIAŁALNOŚCI OBCYCH WYWIADÓW I PODMIOTÓW NIEPAŃSTWOWYCH.

NA ŹRÓDŁA ZAGROŻEŃ MOŻNA SPOJRZEĆ W UJĘCIU PRZEDMIOTOWYM I PODMIOTOWYM. W SENSIE PODMIOTOWYM DOTYCZĄ BYTÓW O RÓŻNYM- WIĘKSZYM LUB MNIEJSZYM- STOPNIU ZORGANIZOWANIA, DO KTÓRYCH NALEŻĄ:

- WROGIE SŁUŻBY WYWIADOWCZE
- ORGANIZACJE, GRUPY LUB JEDNOSTKI PROWADZĄCE DZIAŁANIA TERRORYSTYCZNE
- WYSPECJALIZOWANE JEDNOSTKI PRZECIWNIA, JAK NP. SIŁY SPECJALNE
- ŚRODKI ROZPOZNANIA POWIETRZNEGO, LĄDOWEGO I MORSKIEGO, ZBIERAJĄCE INFORMACJE OBRAZOWE I RADIOELEKTRONICZNE
- ORGANIZACJE I GRUPY PRZESTĘPCZE
- OSOBY BEZ WYRAŹNIE OKREŚLONYCH ZAMIARÓW

ROZPATRUJĄC ZAGROŻENIA W UJĘCIU PRZEDMIOTOWYM, MOŻNA OKREŚLIĆ DZIEDZINY AKTYWNOŚCI WSKAZANYCH PODMIOTÓW:

- **SZPIEGOSTWO**- DEFINIOWANE JAKO TAJNA METODA WYKORZYSTYWANA PRZEZ WROGIE SŁUŻBY SPECJALNE DO ZDOBYCIA INFORMACJI GODZĄCYCH W NARODOWE BEZPIECZEŃSTWO, DO KTÓRYCH DOSTĘPU NIE SĄ UPOWAŻNIENI.
- **SABOTAŻ**- CELEM TAKICH AKCJI NIE JEST ZAZWYCZAJ ZNISZCZENIE, LECZ OGRANICZENIE FUNKCJONOWANIA ZAATAKOWANYCH OBIEKTÓW. WYKORZYSTUJE SIĘ DO CELÓW SABOTAŻOWYCH NIEJEDNOKROTNE MATERIAŁY WYBUCHOWE, ZAPALAJĄCE, BIOLOGICZNE, CHEMICZNE.
- **DZIAŁANIA WYWROTOWE I DYWERSYJNE**- ROZUMIANE JAKO AKCJE SKIEROWANE NA OSŁABIENIE SIŁY WOJSKOWEJ, EKONOMICZNEJ LUB POLITYCZNEJ PAŃSTWA POPRZEZ OBNIŻENIE MORALE, LOJALNOŚCI, POCZUCIA PEWNOŚCI JEGO MIESZKAŃCÓW ORAZ ZAUFANIA DO INSTYTUCJI PAŃSTWA.
- **TERRORYZM**- JAKO NIEGODNE PRAWEM UŻYCIE LUB GROŻBA UŻYCIA SIŁY LUB PRZEMOCY PRZECIWKO OSOBOM LUB MIENIU, PRÓBY WYMUSZENIA LUB ZASTRASZENIA RZĄDÓW LUB SPOŁECZEŃSTW, W CELU OSIĄGNIĘCIA CELÓW POLITYCZNYCH, ETNICZNYCH, RELIGIJNYCH LUB IDEOLOGICZNYCH.
- **ZORGANIZOWANA PRZESTĘPCZOŚĆ**- TO DZIAŁANIA ORGANIZACJI O CHARAKTERZE KRYMINALNYM, POSIADAJĄCEJ STRUKTURĘ SIECI, Z JEDNYM LUB WIELOMA PRZYWÓDCAMI ORAZ PODLEGŁYMI JEDNOSTKAMI ROZSIANYMI NA ZNACZNYM OBSZARZE. CELEM TEGO TYPU DZIAŁALNOŚCI JEST ZDOBYCIE OKREŚLONEGO RODZAJU NIELEGALNEJ WŁADZY METODĄ WPŁYWÓW LUB Z UŻYCIEM PIENIĘDZY, Z POMINIĘCIEM PRAWA OBOWIĄZUJĄCEGO W PAŃSTWIE

KONTRWYWIAD

KONTRWYWIAD- TO PRZEDSIĘWZIĘCIA ZWIĄZANE Z IDENTYFIKACJĄ I PRZECIWDZIAŁANIEM ZAGROŻENIU BEZPIECZEŃSTWA ZE TRONY WROGICH AGENCJI I ORGANIZACJI WYWIADOWCZYCH LUB OSÓB ZAANGAŻOWANYCH W SZPIEGOSTWO, SABOTAŻ, DYWERSJĘ LUB TERRORYZM.

DO ZADAŃ SŁUŻBY KONTRWYWIADOWCZEJ NALEŻY:

- OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH PRZED DOSTĘPEM OSÓB NIEUPOWAŻNIONYCH
- ZBIERANIE INFORMACJI O OBCYCH SŁUŻBACH SPECJALNYCH, UDAREMNIAJĄC IM DOSTĘP DO TAJEMNIC WŁASNEGO PAŃSTWA
- ZBIERANIE INFORMACJI O WROGICH LUB POTENCJALNIE WROGICH STRUKTURACH WYWIADOWCZYCH PAŃSTW LUB GRUP NIEPAŃSTWOWYCH, W CELU UNIEMOŻLIWIENIA IM ZAKŁÓCENIA LUB UDAREMNIENIA WŁASNYCH OPERACJI POPRZECZ WNIKANIE W STRUKTURY, DEZINFORMACJĘ LUB STOSOWANIE INNYCH METOD
- WYKRYWANIE I WERBOWANIE AGENTÓW INNYCH SŁUŻB SPECJALNYCH, W CELU PRZEKAZYWANIA IM FAŁSZYWYCH INFORMACJI

USTANOWIENIE ORAZ FUNKCJONOWANIE KONTRWYWIADU WYNIKA Z CZTERECH ZASADNICZYCH ZAŁOŻEŃ:

1. PAŃSTWO POSIADA SYSTEM PODEJMOWANIA DECYZJI, WYKORZYSTUJĄCY INFORMACJE , KTÓRE UDOSTĘPNIONE WROGIEMU PAŃSTWU, GRUPIE LUB INNEMU PODMIOTOWI POZAPAŃSTWOWEMU ZAGRAŻAJĄ BEZPIECZEŃSTWU NARODOWEMU
2. PAŃSTWO POSIADA JEDNĄ LUB KILKA SŁUŻB ZBIERAJĄCYCH INFORMACJE NIEZBĘDNE DO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU PODEJMOWANIA DECYZJI, KTÓRE SĄ CHRONIONE PRZED DOSTĘPEM DO NICH NIEZAPRZYJAŹNIONYCH LUB WROGICH PODMIOTÓW
3. OBCE STRUKTURY WYWIADOWCZE BĘDĄ USIŁOWAŁY ZDOBYĆ INFORMACJE CHRONIONE PRZEZ PAŃSTWO POPRZEZ STANDARDOWE PROCEDURY WYWIADOWCZE- WYWIAD OSOBOWY I ELEKTRONICZNY- ORAZ POPRZEZ IDENTYFIKOWANIE OSÓB POSIADAJĄCYCH DOSTĘP DO TYCH INFORMACJI, SKŁANIAJĄC JE RÓŻNYMI SPOSOBAMI DO ICH UJAWNIECIA
4. KONTRWYWIAD ZAKŁADA NIEWIELKI POZIOM ZAUFANIA DO KAŻDEGO CZŁOWIEKA

W ŚWIELE ZAPREZENTOWANYCH TREŚCI MOŻNA WSKAZAĆ NA DWA ZASADNICZE OBSZARY DZIAŁANIA KONTRWYWIADU- PASYWNY I AKTYWNY

PASYWNY- DZIAŁANIA KONTRWYWIADOWCZE NIE POLEGAJĄ NA BEZPOŚREDNIM ZWALCZANIU ZAGROŻEŃ WYWIADOWCZYCH, ALE NA POSZUKIWANIU ŚRODKÓW UNIEMOŻLIWIAJĄCYCH DOSTĘP DO POSIADANYCH ZASOBÓW INFORMACYJNYCH PAŃSTWA

AKTYWNY- DZIAŁANIA KONTRWYWIADU POLEGAJĄCE NA PODJĘCIU KONKRETNÝCH DZIAŁAŃ W CELU ZWALCZANIA DZIAŁALNOŚCI OBCYCH SŁUŻB WYWIADOWCZYCH I INNYCH PODMIOTÓW NP. OPERACJE KONTRWYWIADOWCZE, OBSERWACJE

USTAWA O OCHRONIE INFORMACJI NIEJAWNYCH Z DNIA 5 SIERPANIA 2010 ROKU

(DZ.U. Z 2016, POZ. 1167, TEKST JEDN.)

ART. 1 DEFINICJA USTAWOWA INFORMACJI NIEJAWNYCH

INFORMACJA NIEJAWNA- – TO INFORMACJE, KTÓRYCH NIEUPRAWNIONE UJAWNIECIE SPOWODOWAŁOBY LUB MOGŁOBY SPOWODOWAĆ SZKODY DLA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ALBO BYŁOBY Z PUNKTU WIDZENIA JEJ INTERESÓW NIEKORZYSTNE, TAKŻE W TRAKCIE ICH OPRACOWYWANIA ORAZ NIEZALEŻNIE OD FORMY I SPOSOBU ICH WYRAŻANIA

ART. 5 – KLASYFIKACJA INFORMACJI NIEJAWNYCH

- ŚCIŚLE TAJNE
- TAJNE
- POUFNE
- ZASTRZEŻONE

INFORMACJOM NIEJAWNYM NADAJE SIĘ KLAUZULĘ "ŚCIŚLE TAJNE", JEŻELI ICH NIEUPRAWNIONE UJAWNIENIE SPOWODUJE WYJĄTKOWO POWAŻNĄ SZKODĘ DLA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PRZEZ TO, ŻE:

- 1) ZAGROZI NIEPODLEGŁOŚCI, SUWERENNOŚCI LUB INTEGRALNOŚCI TERYTORIALNEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 2) ZAGROZI BEZPIECZEŃSTWU WEWNĘTRZNEMU LUB PORZĄDKOWI KONSTYTUCYJNEMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 3) ZAGROZI SOJUSZOM LUB POZYCJI MIĘDZYNARODOWEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 4) OSŁABI GOTOWOŚĆ OBRONNĄ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 5) DOPROWADZI LUB MOŻE DOPROWADZIĆ DO IDENTYFIKACJI FUNKCJONARIUSZY, ŻOŁNIERZY LUB PRACOWNIKÓW SŁUŻB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ ZADAŃ WYWIADU LUB KONTRWYWIADU, KTÓRZY WYKONUJĄ CZYNNOŚCI OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZE, JEŻELI ZAGROZI TO BEZPIECZEŃSTWU WYKONYWANYCH CZYNNOŚCI LUB MOŻE DOPROWADZIĆ DO IDENTYFIKACJI OSÓB UDZIELAJĄCYCH IM POMOCY W TYM ZAKRESIE;
- 6) ZAGROZI LUB MOŻE ZAGROZIĆ ŻYCIU LUB ZDROWIU FUNKCJONARIUSZY, ŻOŁNIERZY LUB PRACOWNIKÓW, KTÓRZY WYKONUJĄ CZYNNOŚCI OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZE, LUB OSÓB UDZIELAJĄCYCH IM POMOCY W TYM ZAKRESIE;
- 7) ZAGROZI LUB MOŻE ZAGROZIĆ ŻYCIU LUB ZDROWIU ŚWIADKÓW KORONNYCH LUB OSÓB DLA NICH NAJBLIŻSZYCH, OSÓB, KTÓRYM UDZIELONO ŚRODKÓW OCHRONY I POMOCY PRZEWIDZIANYCH W [USTAWIE](#) Z DNIA 28 LISTOPADA 2014 R. O OCHRONIE I POMOCY DLA POKRZYWDZONEGO I ŚWIADKA (Dz. U. z 2015 R. POZ. 21), ALBO ŚWIADKÓW, O KTÓRYCH MOWA W [ART. 184](#) USTAWY Z DNIA 6 CZERWCA 1997 R. - KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO, LUB OSÓB DLA NICH NAJBLIŻSZYCH.

INFORMACJOM NIEJAWNYM NADAJE SIĘ KLAUZULĘ "TAJNE", JEŻELI ICH NIEUPRAWNIONE UJAWNIENIE SPOWODUJE POWAŻNĄ SZKODĘ DLA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PRZEZ TO, ŻE:

- 1) UNIEMOŻLIWI REALIZACJĘ ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ SUWERENNOŚCI LUB PORZĄDKU KONSTITUCYJNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 2) POGORSZY STOSUNKI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Z INNYMI PAŃSTWAMI LUB ORGANIZACJAMI MIĘDZYNARODOWYMI;
- 3) ZAKŁÓCI PRZYGOTOWANIA OBRONNE PAŃSTWA LUB FUNKCJONOWANIE SIŁ ZBROJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 4) UTRUDNI WYKONYWANIE CZYNNOŚCI OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZYCH PROWADZONYCH W CELU ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA LUB ŚCIGANIA SPRAWCÓW ZBRODNI PRZEZ SŁUŻBY LUB INSTYTUCJE DO TEGO UPRAWNIONE;
- 5) W ISTOTNY SPOSÓB ZAKŁÓCI FUNKCJONOWANIE ORGANÓW ŚCIGANIA I WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI;
- 6) PRZYNIESIE STRATĘ ZNACZNYCH ROZMIARÓW W INTERESACH EKONOMICZNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

INFORMACJOM NIEJAWNYM NADAJE SIĘ KLAUZULĘ "POUFNE", JEŻELI ICH NIEUPRAWNIONE UJAWNIECIE SPOWODUJE SZKODĘ DLA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PRZEZ TO, ŻE:

- 1) UTRUDNI PROWADZENIE BIEŻĄCEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 2) UTRUDNI REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘĆ OBRONNYCH LUB NEGATYWNIE WPŁYNIE NA ZDOLNOŚĆ BOJOWĄ SIŁ ZBROJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 3) ZAKŁÓCI PORZĄDEK PUBLICZNY LUB ZAGROZI BEZPIECZEŃSTWU OBYWATELI;
- 4) UTRUDNI WYKONYWANIE ZADAŃ SŁUŻBOM LUB INSTYTUCJOM ODPOWIEDZIALNYM ZA OCHRONĘ BEZPIECZEŃSTWA LUB PODSTAWOWYCH INTERESÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 5) UTRUDNI WYKONYWANIE ZADAŃ SŁUŻBOM LUB INSTYTUCJOM ODPOWIEDZIALNYM ZA OCHRONĘ PORZĄDKU PUBLICZNEGO, BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI LUB ŚCIGANIE SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW I PRZESTĘPSTW SKARBOWYCH ORAZ ORGANOM WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI;
- 6) ZAGROZI STABILNOŚCI SYSTEMU FINANSOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ;
- 7) WPŁYNIE NIEKORZYSTNIE NA FUNKCJONOWANIE GOSPODARKI NARODOWEJ.

INFORMACJOM NIEJAWNYM NADAJE SIĘ KLAUZULĘ "ZASTRZEŻONE", JEŻELI NIE NADANO IM WYŻSZEJ KLAUZULI TAJNOŚCI, A ICH NIEUPRAWNIONE UJAWNIECIE MOŻE MIEĆ SZKODLIWY WPŁYW NA WYKONYWANIE PRZEZ ORGANY WŁADZY PUBLICZNEJ LUB INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ZADAŃ W ZAKRESIE OBRONY NARODOWEJ, POLITYKI ZAGRANICZNEJ, BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO, PRZESTRZEGANIA PRAW I WOLNOŚCI OBYWATELI, WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI ALBO INTERESÓW EKONOMICZNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

ART. 8. INFORMACJE NIEJAWNE, KTÓRYM NADANO OKREŚLONĄ KLAUZULĘ TAJNOŚCI:

- 1) MOGĄ BYĆ UDOSTĘPNIONE WYŁĄCZNIE OSOBIE UPRAWNIONEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY DOTYCZĄCYMI DOSTĘPU DO OKREŚLONEJ KLAUZULI TAJNOŚCI;
- 2) MUSZĄ BYĆ PRZETWARZANE W WARUNKACH UNIEMOŻLIWIAJĄCYCH ICH NIEUPRAWNIONE UJAWNIECIE, ZGODNIE Z PRZEPISAMI OKREŚLAJĄCYMI WYMAGANIA DOTYCZĄCE KANCELARII TAJNYCH, BEZPIECZEŃSTWA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH, OBIEGU MATERIAŁÓW I ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA FIZYCZNEGO, ODPOWIEDNICH DO NADANEJ KLAUZULI TAJNOŚCI;
- 3) MUSZĄ BYĆ CHRONIONE, ODPOWIEDNIO DO NADANEJ KLAUZULI TAJNOŚCI, Z ZASTOSOWANIEM ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA OKREŚLONYCH W USTAWIE I PRZEPISACH WYKONAWCZYCH WYDANYCH NA JEJ PODSTAWIE.

POJĘCIE „SŁUŻB SPECJALNYCH” MA ZNACZENIE NORMATYWNE. TERMIN TEN JEST UŻYWANY W USTAWODAWSTWIE NA OKREŚLENIE STATUSU TYLKO NIEKTÓRYCH SŁUŻB PAŃSTWOWYCH WŚRÓD ORGANÓW PAŃSTWOWYCH.

W DOKTRYNIE WSKAZUJE SIĘ, ŻE DO SŁUŻB SPECJALNYCH MOŻNA ZALICZYĆ WYŁĄCZNIE TE ORGANY, KTÓRE ZOSTAŁY W TEN SPOSÓB WPROST NAZWANE PRZEZ USTAWODAWCĘ. OBECNIE W POLSKIM USTAWODAWSTWIE TERMIN TEN ZASTOSOWANO W STOSUNKU DO PIĘCIU SŁUŻB:

Agencja Bezpieczeństwa
Wewnętrznego

Agencja Wywiadu

Centralne Biuro Antykorupcyjne

Służba Kontrwywiadu
Wojskowego

Służba Wywiadu Wojskowego